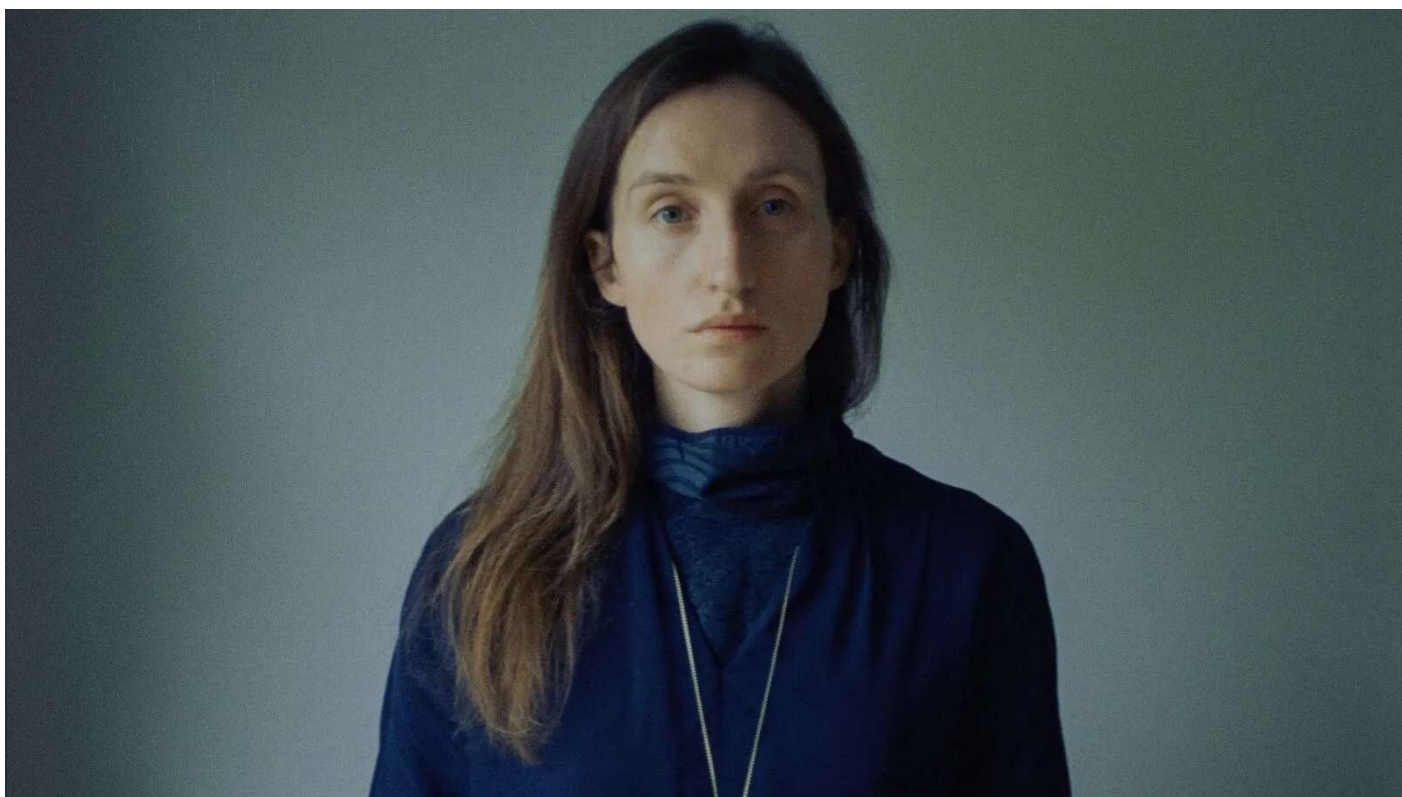

Kærlighed og kropsvæsker flyder frit i Amalie Langballes uafrystelige roman

Blod, sved og tårer er der rigeligt af i Amalie Langballes 'Elskende'. Og mange andre kropsvæsker. Langballe svælger i pus, pis, slim og snot. Hun er bogstaveligt talt helt inde og røre ved materien: Hvad er kærlighed? Foto: Philip Peng Rosenthal

CARINA WØHLK

14.06.2025

BØGER // ANMELDELSE – Nogle romaner brænder sig fast. Så det lugter af flammeskrift og svedent liv. Sådan en roman er *Elskende* af Amalie Langballe: Uafrystelig og ualmindeligt velskrevet. Titlen er romantisk. Men allerede fra første side forstår læseren, at der ikke venter en kærlighedshistorie i klassisk forstand. Nej, her er noget foruroligende anderledes på færde.

Elskende

Forfatter: Amalie Langballe
Forlag: Lindhardt og Ringhof
Udkom d. 2. juni 2025.

I sin debutroman, *Forsvindingsnumre*, fra 2019 fordybede Amalie Langballe sig i sorgen som eksistentiel erfaring. Romanen vakte opsigt med sin usentimentale skildring af en ung kvindes forsøg på at få livet i vater efter moderens død.

I den svære toer, *Elskende*, som har ladet vente på sig, går Langballe bag om sorgen for at nå ind til den kærlighed, som altid koster. Blod, sved, tårer – og i sidste ende sorg, når en af de elskende må miste.

amalie langballe

elskende

Blod, sved og tårer er der også rigeligt af i *Elskende*. Og mange andre kropsvæsker. Langballe svælger i pus, pis, slim og snot. Hun er bogstaveligt talt helt inde og røre ved materien: Hvad er kærlighed? Hvad vil det sige at være elskende? Når de spørgsmål skal udforskes, er det ikke nok at skrive æterisk om hjerte-smerte. Der må krop til. Den svedende, dunstende, væskende krop.

Fra hoffet til horehus

Handlingen i *Elskende* udspiller sig i en virkelighed, hvor pesten hænger, krigen truer, sommervarmen klæber til sindet og galskaben bobler lige under overfladen. Også hos dem, der er i inderkredsen omkring kongen. En adelsmand, der er frustreret over sin hustrus ufrugtbarhed, sender hende fra hoffet til et horehus, der bestyres af den sagnomspundne rufferske Viola. Med andre ord: Han tvinger hende til at blive prostitueret.

“Læseren følger livet i horehuset, som det ses gennem fortællerens observerende blik. Den forviste adelskvinde, som før har omgivet sig med pragt og privilegier, må nu dele værelse med en ung pige

Læseren følger livet i horehuset, som det ses gennem fortællerens observerende blik. Den forviste adelskvinde, som før har omgivet sig med pragt og privilegier, må nu dele værelse med en ung pige, Gunhild, der den første dag sætter hende ind i sexarbejderens mentale mestringsstrategier:

”Det meste af tiden prøver jeg slet ikke at tænke... Det fungerer bedst for mig, hvis jeg lader kroppen vise vej. Indimellem kan jeg så alligevel ikke lade være med at tænke. Jeg tænker på, at noget fint og nyudklækket lige så stille forsvinder ud af mig. Jeg kan mærke, hvordan det erstattes med noget andet, noget...ældet. Fordærvet kalvefars eller muggent brød eller noget i den stil”.

Der er ingen *Stormfulde højder*-stemning, ingen happy ending i Amalie Langballes *Elskende*. Tværtimod lader handlingen læseren tilbage med den følelse, at mænds (magt)liderlighed og kvinders behov for tryghed alt for ofte hindrer kærlighedens udfoldelse. Foto: Mathias Løvgreen

Allerede her punkterer Amalie Langballe myten om den lykkelige luder. Og hun ender med at lade den læser, der har været en flue på bordellets vægge, møde fortællerens blik og indse sandheden i det, som en af hendes kunder siger: ”Du har triste øjne”.

En kærlighedshistorie

Det virkelighedsnære holdes op imod noget nærmest eventyrligt – dansende ellepiger, en rødmende rose i en labyrint og to elskende. Beretningen om hverdagen i horehuset, om kopulerende kroppe, uønskede svangerskaber og krævende kunder, flettes sammen med brudstykker af en helt særlig kærlighedshistorie – mellem to kvinder af forskellig stand. Som handlingen skrider frem, opdager læseren, at de elskende, som har lagt titel til bogen, er ruffersken Viola og kongens hustru til venstre hånd, Sunniva.

“Bogens store styrke er Langballes mestring af sproget. Hendes ord åbner sanser

En tjenestepige og en frøken forelsker sig i hinanden. Det er uhørt. Som fortælleren bemærker: ”Der var en orden og nogle hierarkier, som ikke måtte forstyrres. Hvis de blev forstyrret og overskredet, handlede det om kærlighed (uvorn), men kærlighed var en stemme, som de fleste gjorde klogt i at overhøre.” Viola er netop uvorn og giver efter for de følelser, hun nærer for Sunniva.

Kvindebilleder

Elskende er et studie i kvindebilleder. Viola og fortælleren fremstår som hinandens diametrale modsætninger. Selv om Viola kommer meget lidt til orde i fortællingen, selv om hun er indhyllet i mystik, hersker der ingen tvivl om hendes handlekraft – hun puger penge sammen, lægger planer for fremtiden med sin elskede og udfordrer kongen og den gængse moral. Hun er – navnet til trods – ikke en bly viol.

Amalie Langballes *Elskende* sætter også et mærke i læseren. Et brændemærke helt ind i sjælen. Foto: Philip Peng Rosenthal

Bogens unavngivne fortæller er anderledes passiv. Hun stritter ikke imod, da ægte manden overlader hende til en skamfuld skæbne. Hun gør ikke oprør mod voldsomme kunder. Hun flygter ikke. Manglen på modstand reflekterer hun selv over: ”Det er underligt, men man får aldrig den tanke, at man bare kunne have bidt sammen, bidt sig igennem huden og musklen og kødet, og ens mund havde været vidunderligt svøbt i blod.”

Sprog og særlige greb

Bogens store styrke er Langballes mestring af sproget. Hendes ord åbner sanser: ”Mørket, der indhyllede os, var syrenfarvet. Sådan var det den sommer, de lyse nætter løb hele tiden ind i mørket og gned deres farver mod natten”. Sådan får en forfatter sin læser til at se, lugte og mærke den lilla tone i juninatten.

Langballe benytter sig af særlige greb, hyppige parenteser, der udfolder betydningen af det forudgående: ”Hver sommer har sin egen duft, og dennes var blandt andet kvindernes svedige inderlår (røde og hudløse).” Som indledning til de kapitler, der handler om de elskende, Viola og Sunniva, bruger hun konsekvent ordet *Hemmeligheden* – et hviskende ord, der får læseren til at lægge øret helt ind til fortællingen.

Bogen slutter med et åbent spørgsmål: ”Hvordan skal vi forstå historien om Viola?”. Tankevækkende nok står der ikke ”historien om Viola og Sunniva”. Måske er der en pointe i, at bogen hedder *Elskende* og ikke *De elskende*?

Kærligheden som genkendelse

Der er ingen *Stormfulde højder*-stemning, ingen happy ending i *Elskende*. Tværtimod lader handlingen læseren tilbage med den følelse, at mænds (magt)liderlighed og kvinders behov for trykhed alt for ofte hindrer kærlighedens udfoldelse.

Giver det så overhovedet mening at kalde bogen for en kærlighedshistorie? I indledningen taler fortælleren direkte til læseren: ”Hvis der er kærlighed her, håber jeg, at du finder den”. Undervejs får læseren trang til at råbe FUNDET: ”Vi finder dem, som det er meningen, vi skal finde. Måske ved at stole på følelsen af genkendelse, som er ubegribelig, indtil den pludselig er der. Når genkendelsen så indfinder sig, lige dele

beroligende og ophidsende, må vi bore vores fingernegle ind i kødet på den anden, ikke give slip, turde sætte mærke.”

Elskende sætter også et mærke i læseren. Et brændemærke helt ind i sjælen. Midt i det virkelighedssøle, som bogen vælter sig i, rejser der sig et flammende håb om noget andet og mere – det guddommelige ved genkendelsen.

[Klik dig videre til mange flere boganmeldelser lige her.](#)

Amalie Langballe

Elskende

Forsvindingsnumre

Lindhardt & Ringhof

CARINA WØHLK

Carina Wøhlk er uddannet som teolog fra Københavns Universitet i januar 1993. I oktober 1997 blev Carina Wøhlk ansat som sognepræst og funktionspræst ved Helligaandskirken i København. Siden september 2015 har hun fungeret som sognepræst i Frederiksværk-Vinderød sogn i Nordsjælland....

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.

25 kr./md.